

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Хореографічне мистецтво відіграє важливу роль у розвитку особистості дитини з раннього віку. Заняття танцями є першим кроком дитини до пізнання і розуміння світу мистецтва, а також сприяють збереженню і зміцненню здоров'я. Діти мають природне бажання рухатися, і це бажання має бути спрямоване на розвиток фізичних якостей, уваги, уяви та вміння вільно рухатися і активно грати на сцені.

Основою хореографічного мистецтва є класичний танець, який вважається найбільш універсальною системою і широко використовується в дитячій аматорській творчості. Він сприяє гармонійному фізичному та естетичному розвитку дітей, формує високу виконавську та сценічну культуру.

Хореографія є доступною і перспективною формою естетичного виховання дітей, допомагає їм розвивати свої індивідуальні та хореографічні здібності на різних вікових етапах і саме програма забезпечує системне і послідовне навчання, всебічний розвиток, естетичне виховання та формування здорового способу життя дітей і підлітків.

Фізичне виховання також має важливе значення для гармонійного розвитку дитини, оскільки сприяє загальному фізичному розвитку, зміцненню здоров'я, поліпшенню координації рухів і розвитку морально-вольових якостей дитини.

Актуальним є поєднання класичної та сучасної хореографії з цирковими та спортивними елементами (акробатика, гімнастика та загальна фізична підготовка) для розширення емоційно-естетичного досвіду учнів у хореографічній діяльності та досягнення максимального рівня фізичної, естетичної та психологічної підготовки до різних видів творчої діяльності.

Пропонована навчальна програма розроблена для колективу сучасного танцю та реалізується в гуртку художньо-естетичного напрямку хореографічного профілю, розрахована на вихованців віком від 5 до 18 років.

Зміст програми реалізується через цілісний підхід до освітнього процесу та навчання в цілому. Особлива увага приділяється індивідуальній роботі з кожним

здобувачем освіти з метою його всебічного розвитку, засобами впливу виховного середовища творчого колективу.

Метою навчальної програми є формування компетентностей особистості у процесі опанування хореографії.

Основні завдання навчальної програми полягають у формуванні таких компетентностей:

- *пізнавальна* – формування системи знань та уявлень про сутність хореографічного мистецтва, його різноманітні види та жанри, особливості художньо-образної мови в мистецтвах, найпростішими класичними та сучасними сценічними рухами, сценічною культурою, а також розуміння термінології та хореографічної лексики;
- *практична* – формування теоретичних знань, практичних умінь та навичок з хореографічного мистецтва, розвиток музичного слуху, виховання культури здорового способу життя та відповідно розвитку фізичних якостей вихованців (спритності, швидкості, витривалості, сили, координації рухів);
- *творча* – формування творчих здібностей вихованців у процесі оволодіння сучасним хореографічним мистецтвом, розвиток естетичних почуттів, смаків, емоційно-почуттєвої сфери;
- *соціальна* – виховання дбайливого ставлення до навколишнього середовища, надбань української, світової культури мистецтва, духовних та матеріальних цінностей, формування позитивних якостей емоційно-вольової сфери (самостійність, наполегливість, працелюбство та ін.), доброзичливості й товариськості, уміння працювати в 10 колективі, самореалізації в соціумі засобами мистецтва, професійного самовизначення.

Програма передбачає навчання дітей у групах початкового, основного та вищого рівнів, віком від 5 до 18 років.

На опрацювання навчального матеріалу відводиться наступна кількість годин:

- початковий рівень (діти 5-8 років) - перший рік навчання -144 год. (4 год. на тиждень);
- початковий рівень другий рік навчання -144 год. (4 год. на тиждень);

- основний рівень (діти 8-11 років) - перший рік навчання - 216 год. (6 год. на тиждень);
- основний рівень другий рік навчання - 216 год. (6 год. на тиждень);
- основний рівень третій рік навчання - 216 год. (6 год. на тиждень);
- основний рівень четвертий рік навчання – 216 год. (6 год. на тиждень);
- вищий рівень – перший рік навчання - 324 год. (9 год. на тиждень).

Зміст навчальної програми побудований на принципах: відповідності змісту навчального матеріалу віковим особливостям вихованців на всіх етапах навчання; доступності та поступовості; систематичності; відомості й активності; наочності; прогностичності, який передбачає врахування не тільки сутності можливих етапів, рівнів та обсягів здобутих вихованцями знань, умінь і навичок, а й мети та головних напрямів реалізації навчального змісту у викладанні навчального матеріалу.

Перші заняття кожного навчального року є організаційними. На них розглядаються питання дотримання санітарно-гігієнічних норм, виконання вимог правил безпеки, попередження дитячого травматизму, дотримання вимог щодо зовнішнього вигляду, правил поведінки у приміщенні, на вулиці та у громадських місцях.

Навчальна програма початкового рівня спрямована на ознайомлення з основами хореографії в ігровій формі. Містить не тільки базові хореографічні елементи, а й передбачає поступову фізичну підготовку дітей із врахуванням вікових можливостей та формування музичного і естетичного смаку. До програми увійшли сюжетні, ігрові та стилізовані танці, що допомагають дітям розвивати емоції, уяву та акторські здібності тощо. Робота спрямована на активізацію та розвиток хореографічних навичок, творчих здібностей, музикальності та артистизму дітей. Програма також спрямована на виявлення їх здібностей та обдарувань, прищеплення інтересу до творчої діяльності; навчальною програмою передбачається всебічний розвиток особистості, теоретичне та практичне освоєння основ творчої діяльності, створення умов для адаптації учнів до позашкільної життєдіяльності.

Програма основного та вищого рівнів навчання розрахована, перш за все, на опанування класичної хореографії. Заняття з класичного танцю складається з

екзерсисів біля станка та на середині зали, *adagio* і *allegro*. Екзерсис біля станка вивчається спочатку тримаючись обома руками за станок, в подальшому – однією; стоячи спочатку на повній стопі, потім – напівпальцях. Екзерсис біля станка закладає фундамент знань майбутнього танцівника: формує правильну поставу, рівномірно розвиває м'язовий корсет, покращує координацію рухів, стиль, виразність, артистизм тощо.

Головна мета вищого рівня полягає у розвитку віртуозної техніки виконання вивчених танцювальних рухів та акробатичних елементів; розвитку творчих здібностей та акторської майстерності; створенні унікальної творчої манери виконавця; активної участі в концертному та конкурсному житті колективу; удосконаленні виразового характеру виконавських рухів; відображенні життя через художні образи танцю, виявленні характеру, думок та почуттів сучасних дітей, їхнього сприйняття навколишнього світу та один одного; сприянні розвитку естетичного смаку серед учнів та вмінню цінувати красу в мистецтві, в житті та в міжособистісних взаєминах. Формування індивідуального стилю виконавця; розвиток професійного і соціального партнерства та сприяння позитивному психологічному клімату в колективі; активна участь у концертно-фестивальних подіях колективу. До змісту занять додається самостійна робота здобувачів освіти над індивідуальними проектами, створюються умови для самореалізації та допрофесійної орієнтації.

Вихованці отримують необхідно спортивну підготовку, зміцнюють своє здоров'я. Методи тренування спрямовані на освоєння і оволодіння конкретними рухами та елементами кожним вихованцем, які в своїй сукупності сприяють досягненню цілісності колективу, де кожен єдиний елемент взаємодіє як частина творчого організму. Програма зрозуміла і цікава дітям, побудована з урахуванням вікових особливостей вихованців.

Для опрацювання навчального матеріалу педагогом використовуються різноманітні **методи і прийоми**, у тому числі і інноваційні, такі як:

- словесні (розповідь, пояснення, інструктаж);
- наочні (демонстрація, показ);

- практичні (тренувальні вправи, індивідуальні та творчі завдання);
- репродуктивні (вправи на відтворення);
- самостійної роботи;
- методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності (пізнавальні ігри, дискусії, створення ситуацій успіху);
- різні види контролю (самоконтроль, взаємоконтроль).

Методи контролю за отриманими результатами: контроль за результатами навчання вихованців відбувається шляхом проведення підсумкових та залікових занять, опитування, анкетування, захист творчих проєктів, здача підсумкових теоретичних тестів, участь у конкурсах, фестивалях та концертах.

Програма розроблена на основі наступних:

- Навчальні програми з позашкільної освіти художньо-естетичний напрям (вокальний, хореографічний, музичний, театральний, цирковий профілі) Випуск 1. Київ 2016 Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (лист від 08.04.2016 р. № 1/11-4657).

- Навчальна програма з позашкільної освіти художньо-естетичного напрямку «ЦИРКОВЕ МИСТЕЦТВО» (Р. В. Спанціреті, Н. В. Войчук). Навчальні програми з позашкільної освіти художньо-естетичний напрям (вокальний, театральний, цирковий профілі) Випуск 4. Київ 2021. «Схвалено педагогічною радою Українського державного центру позашкільної освіти», протокол № 4 від «25» серпня 2021 року Загальна редакція Шкура Г. А., Пасхалова Л. О.

- Навчальна програма сучасної хореографії (початковий, основний та вищий рівні). Збірник «Навчальні програми з позашкільної освіти. (Загальна редакція Биковська О.В., Савенко Н.І.);

- Навчальна програма з позашкільної освіти хореографічного колективу «АПЕЛЬСИН» 6 років навчання («Схвалено для використання в закладах позашкільної освіти Науково-методичною комісією з позашкільної освіти Науково-методичної ради з питань освіти Міністерства освіти і науки України», протокол від 12.02.2020 № 1).

- Навчальна програма з сучасної хореографії Народного художнього колективу пластичного театру «ВЕСТА» (Початковий, середній та вищий рівні). Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (лист від 08.04.2016 р. № 1/11-4657). Загальна редакція Шкура Г.А., Биковський Т.В., канд. пед. наук, доцент.

Заняття за пропонованою програмою можуть проводитись, як у груповій, так і в індивідуальній формі навчання, відповідно до Положення про порядок організації індивідуальної та групової роботи в позашкільних навчальних закладах.

Програма є орієнтовною. Відповідно до організаційно-педагогічних умов гуртка, групи, творчого об'єднання можуть бути внесені зміни.

Зміст програми передбачає певне ресурсне забезпечення: станки для відпрацювання класичних елементів, снаряди для вивчення елементів акробатики, атрибути, мультимедійне обладнання для перегляду пізнавального відео.

Початковий рівень, перший рік навчання НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ з/п	Тема	Кількість годин		
		теоретичних	практичних	усього
1.	Вступ	2	-	2
2.	Колективно-порядкові вправи	2	18	20
3.	Гімнастичні вправи та ЗФП	2	22	24
4.	Музично-ритмічні вправи	2	46	48
5.	Танцювальні елементи, постановочно-репетицій на робота	4	24	28
6.	Музичні ігри	2	18	20
7.	Підсумок	-	2	2
	Разом	16	128	144

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. Вступ (2 год.)

Теоретична частина. Мета, завдання і зміст роботи гуртка. Організаційні питання. Знайомство дітей з танцювальною залю, поняттям «урок», «перерва». Правила поведінки. Техніка безпеки. Значення хореографії в житті людини.

2. Колективно-порядкові вправи (20 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з поняттями «лінія», «коло», «колона», повороти «праворуч» та «ліворуч».

Практична частина. Постановка корпусу, рук, ніг, голови. Позиції рук: підготовче положення; I позиція; III позиція. Позиції ніг: I вільна та пряма позиції; II вільна та пряма позиції. Різні види ходи: крок на півпальцях; крок на п'ятах; крок з високим підніманням колін; крок у бік; простий танцювальний крок; підскоки в просуванні; пас галопу. Різні види бігу. Повороти «праворуч» та «ліворуч». Перешиковування: марширування з прямої лінії в колони, з прямих ліній у коло та навпаки. Знайомство з екзерсисом класичного танцю, вправи в ігровій формі.

3. Гімнастичні вправи та ЗФП (24 год.)

Теоретична частина. Поняття про спортивну розминку.

Практична частина. «Смуга перешкод». Вправа «Сонечко». Вправи з палицею для попередження плоскостопості та розминки стоп. Вправи на підлозі – «Берізка», «Кошеня», «Змійка», «Вітерець», «Літак», «Човник», «Кошик», «Місток», «Метелик», «Жабка». Робота стопою. Нахили вперед – «Складка». Ноги в сторони, руки в сторони, нахили до ніг. Лежачи на спині, таз притиснутий до підлоги, дві ноги прямі підняти вгору (кут 90 градусів).

4. Музично-ритмічні вправи (48 год.)

Теоретична частина. Темп - швидкий, помірний, повільний та динамічні відтінки (голосно, тихо) музичного супроводу.

Практична частина. Прослуховування музичного супроводу; початок та закінчення рухів разом із музикою; оплески в темпі музики; вправи на розвиток уваги, відплескування долонями нескладних ритмічних малюнків на слух, початок і закінчення руху разом із музикою. Ритмічні ігри: «Бігаємо-крокуємо-стрибаємо», «Лялька танцює та відпочиває», «Стій, стрибай, кружляй», «Веселий м'ячик», «Весело-сумно», «Сонечко і дощик».

5. Танцювальні елементи, постановочно-репетиційна робота (28 год.)

Теоретична частина. Поняття про танцювальні елементи. Співвідношення ритму музики і роботи з предметами. Приставні кроки вбік і вперед.

Практична частина. Танці: «Варимо варення». «Акули». Руханки: «Жучки», «Бджілка», «Привіт-привіт».

6. Музичні ігри (8 год.)

Теоретична частина. Правила участі в іграх.

Практична частина. Проведення музичних ігор: «Квіточки», «Ластівки, горобці і півні», «Пташки і лисичка».

7. Підсумок (2 год.)

Практична частина. Визначення досягнень вихованців. Відкриті заняття для батьків.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

У процесі реалізації програми у вихованців мають сформуватися такі компетентності.

Пізнавальна компетентність. Вихованці мають знати:

- правила поведінки в закладі та навчальному кабінеті, поняття «форма» та «спецвзуття»;
- основні поняття про рух, ритм, види музики, сильну долю, точку залу, поняття «авансцена»;
- поняття «лінія», «коло», «колона», «праворуч», «ліворуч», «темп», «динамічні відтінки»;
- основні танцювальні елементи;
- поняття про спортивну розминку
- назви вправ партерної гімнастики;
- позиції ніг: I та II вільну та пряму позиції;
- позиції рук: I та III позиції, підготовче положення рук;
- поняття «репетиція», «постановка», «концерт», «етюд», «танець».

Практична компетентність. Вихованці мають вміти:

- дотримуватись правил поведінки та вимог освітнього процесу;
- слухати музику, виділяти сильну долю такту,
- вміти визначати музичний розмір музики різного характеру (тактуючи музику 2/4, $\frac{3}{4}$, 4/4;
- відчувати характер маршу (спортивного, стройового, похідного, героїчного;
- марширувати, розходитись у різні малюнки, виконувати повороти праворуч, ліворуч;
- виконувати музично-ритмічні вправи під музику;
- виконувати вправи партерної гімнастики;
- виконувати вправи з палицею для попередження плоскостопості та розминки стоп;
- виконувати основні танцювальні кроки та рухи;
- виконувати танцювальні етюди основані на попередньо вивченому матеріалі.

Творча компетентність. Вихованці мають вміти:

- фантазувати на запропоновану тему;
- передавати музичний образ, його характер через рух;
- використовувати міміку обличчя і жести під час виконання етюдів.

Соціальна компетентність. Вихованці мають набути досвід:

- виховання дбайливого ставлення до надбань сучасної, української та класичної танцювальної культури;
- поведження у колективі, уміння співпрацювати, спілкуватися;
- дотримання правил безпеки життєдіяльності;
- поведження на сценічних майданчиках, спираючись на сценічну етику та культуру.

**Початковий рівень, другий рік навчання
НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН**

№ з/п	Тема	Кількість годин		
		теоретичних	практичних	усього
1.	Вступ	2	-	2
2.	Колективно-порядкові вправи	2	18	20
3.	Гімнастичні вправи та ЗФП	2	22	24
4.	Музично-ритмічні вправи	2	18	20
5.	Вправи класичного танцю та вправи на середині зали	4	24	28
6.	Танцювальні елементи, постановочно-репетицій на робота	4	24	28
7.	Музичні ігри	2	18	20
8.	Підсумок	-	2	2
	Разом	18	126	144

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. Вступ (2 год.)

Теоретична частина. Мета, завдання і зміст роботи гуртка. Організаційні питання. Правила поведінки. Техніка безпеки. Значення хореографії в житті людини. Поняття «заняття» та «перерва».

2. Колективно-порядкові вправи (20 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення та закріплення понять: «лінія», «коло», «колона», «шаховий порядок», «діагональ». Різні види ходи. Природні побутові кроки.

Практична частина. Постановка корпусу, рук, ніг, голови. Позиції рук: підготовче положення; I позиція; III позиція. Позиції ніг: I вільна та пряма позиції; II вільна та пряма позиції. Танцювальні кроки з витягнутою стопою. Кроки на півпальцях. Кроки на п'ятках. Кроки в напівприсяді. Кроки в повному присяді. Повороти «праворуч» та «ліворуч». Різні види бігу. Перешиковування: марширування з прямої лінії в колони, з прямих ліній у коло та навпаки.

3. Гімнастика, ЗФП та акробатика (24 год.)

Теоретична частина. Поняття про акробатику. Основні акробатичні рухи.

Практична частина. Спортивна розминка. «Смуга перешкод». Вправа «Сонечко». Вправи з палицею для попередження плоскостопості та розминки стоп. Нахили вперед – «печатки». Випади (вправо і вліво). Робота стопою. Вправи на підлозі – «Берізка», «Змійка», «Літак», «Човник», «Кошик», «Кільце», «Місток», «Метелик», «Жабка па спині», «Жабка на животі». Вправи на колінах – «Оленка», «Кошеня», «Вітерець». Три нахили назад (підготовка до моста на колінах). «Складка». Сидячи нахили до ніг (вправо, вліво, вперед). Елементи гімнастики. Шпагат на праву ногу, на ліву ногу, поперечний. «Групування». Перекид вперед та назад. Вправа «сонечко». Боковий перекид вправо, вліво. («Колесо»).

4. Музично-ритмічні вправи (20 год.)

Теоретична частина. Особливості виконання. Синхронізація ритму музики і роботи з предметами.

Практична частина. Рух «галоп». Приставний бічний крок. Притупування однією ногою. Обертання. Стрибки на одній та двох ногах. Рухова імпровізація. Оплески в темпі музики. Відтворення за допомогою оплесків нескладних ритмічних малюнків. «Веселі ритми». Вправа «М'ячики» (співвідношення ритму музики і роботи з предметами). Вправи на розвиток уяви, артистизму. Створення музичного образу через рух. «Повтори рух», «Барабан», «Дзеркало», «Дощ, грім та лід», «Море хвилюється».

5. Вправи класичного танцю та вправи на середині зали (28 год.)

Теоретична частина. Термінологія класичного танцю.

Практична частина. Положення рук: підготовче положення; на поясі. Позиції рук: I позиція; III позиція; II позиція (як найскладніша, вивчається останньою). Вправи для рук. Позиції ніг (I, II, III прямі та вільні, I і II виворотні позиції). Demi-plié по I вільній позиції ніг. Battement tendu по I вільній позиції ніг в бік. Releve по I вільній позиції ніг. Стрибки: підскоки на місці; по I прямій позиції; із зігнутими в колінах ногами. Підготовка до tour chaines та інших обертів.

6. Танцювальні елементи, постановочно-репетиційна робота (28 год.)

Теоретична частина. Поняття про танцювальні елементи. Приставні кроки вбік і вперед.

Практична частина. Танці: «Папужки», «Світляки», «Веселі мавпочки». Руханки: «Нехочуха», «Лети», «Zoo-дискотека».

7. Музичні ігри (8 год.)

Теоретична частина. Правила участі в іграх.

Практична частина. Проведення музичних ігор: «Рухайся-завмири», «Музичні статуї», «Музичні настрої», «Стонога».

8. Підсумок (2 год.)

Практична частина. Відкрите заняття для батьків. Визначення досягнень вихованців

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

У процесі реалізації програми у вихованців мають сформуватися такі компетентності.

Пізнавальна компетентність. Вихованці мають знати:

- правила поведінки в закладі та навчальному кабінеті, поняття «форма» та «спецвзуття»;
- основні поняття про рух, ритм, види музики, сильну долю, точку залу, поняття «авансцена»;
- поняття «лінія», «коло», «колона», «праворуч», «ліворуч», «темп», «динамічні відтінки»;
- термінологію класичного танцю в обсязі передбаченому даним роком навчання;
- поняття: «лінія», «коло», «колона», «шаховий порядок», «діагональ».
- позиції ніг: I, II, III прямі та вільні, I і II виворотні позиції;
- позиції рук (I, III, II), підготовче положення рук;
- вправи класичного танцю: *demi plie* по I вільній позиції ніг; *battement tendu* по I вільній позиції ніг в бік; *releve* по I вільній позиції ніг;
- поняття про акробатику, основні акробатичні рухи;
- поняття «репетиція», «постановка», «концерт», «етюд», «танець».

Практична компетентність. Вихованці мають вміти:

- дотримуватись правил поведінки та вимог освітнього процесу;
- слухати музику, виділяти сильну долю такту,
- вміти визначати музичний розмір музики різного характеру (тактуючи музику 2/4, $\frac{3}{4}$, 4/4;
- марширувати на півпальцях, п'ятах, з високим підніманням колін;
- марширувати, розходитись у різні малюнки, виконувати повороти праворуч, ліворуч;
- розходитись через одного;
- виконувати вправи партерної гімнастики: піднімання ніг, «Ножиці», «Човник», «Складка», «Кошик», «Місток» тощо;
- виконувати вправи класичного танцю: *demi plie*, *battement tendu*, *releve*;
- виконувати вправи для голови, рук, підскоки, стрибки;
- виконувати вправи спортивної розминки, смуги перешкод;
- виконувати танцювальні етюди на основі попередньо вивченого матеріалу.

Творча компетентність. Вихованці мають вміти:

- фантазувати на запропоновану тему;
- передавати музичний образ, його характер через рух;
- використовувати міміку обличчя і жести під час виконання етюдів.

Соціальна компетентність. Вихованці мають набути досвід:

- виховання дбайливого ставлення до навколишнього середовища;
- виховання дбайливого ставлення до надбань сучасної, української та класичної танцювальної культури;
- поводження у колективі, уміння співпрацювати, спілкуватися;
- дотримання правил безпеки життєдіяльності;
- поводження на сценічних майданчиках, спираючись на сценічну етику та культуру.

**Основний рівень, перший рік навчання
НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН**

№ з/п	Тема	Кількість годин		
		теоретичних	практичних	усього
1.	Вступ	2	-	2
2.	Класичний танець	3	27	30
3.	Сучасний танець	3	36	39
4.	Акробатика. Гімнастика	-	39	39
5.	Танцювальні етюди (номери)	-	32	32
6.	Сценічна майстерність	3	15	18
7.	Концертна діяльність	3	36	39
8.	Етика та естетика	7	2	9
9.	Екскурсії, свята, конкурси	-	6	6
10.	Підсумок	-	2	2
	Разом	21	195	216

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. Вступ (2 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з планом роботи гуртка. Організаційні питання. Правила поведінки. Техніка безпеки.

2. Класичний танець (30 год.)

Теоретична частина. Термінологія, особливості та правила виконання екзерсису біля станка та на середині залу з класичного танцю. «En dehors» та «en dedans».

Практична частина. Уклін. Aplomb. Точки залу. Позиції ніг (I, II, III позиції). Позиції рук: (I, II, та III позиції). Demi-plié по I-III позиціях. Grand- plié по I-III позиціях. Battement tendu по I і III позиціях. Battement tendu jete по I і III позиціях. Demi rond de jambe par terre. Положення ноги sur le cou-de-pied попереду (основне) та позаду. Положення умовного sur le cou-de-pied. Спочатку вивчається з відкритої у сторону ноги, у міру засвоєння – з III позиції. Relevé на півпальцях по I-III позиціях з витягнутих ніг. Port de bras I і II. Pas saute по I позиції.

3. Сучасний танець (39 год.)

Теоретична частина. Джерела та розвиток сучасних форм танцю. Новий погляд в хореографічному мистецтві. Знайомство з танцювальним напрямком «Jazz»

Практична частина. Постановка корпусу, рук, ніг, голови. Позиції рук: I- III позиції. Положення кистей рук: point-hand, rock-hand. Позиції ніг: I вільна та пряма позиції; II вільна та пряма позиції. Flex, Point. Вправи на середині залу. Contraction, release. Вправи для нахилу корпусу. Flat back. Roll. Drop. Hop. Catch step, jump. Танцювальний біг. Свінгові похитування. Танцювальні сполучення: з роботою корпусу, з роботою рук. Вправи на координацію та пластику тіла. Кроси.

4. Акробатика. Гімнастика (39 год.)

Практична частина. Продовжується опанування вправ, вивчених впродовж початкового рівня навчання, але прискорюється темп виконання, збільшується кількість повторів. Додаються складніші комбінації раніше вивчених вправ. Шпагати. Затяжки (вперед, вбік). Колеса. Міст стоячи з прямими колінами. «Берізка». «Складка» (стоячи, сидячи). Перекид (уперед, назад). Стійка на руках.

5. Танцювальні етюди (номери) (32 год.)

Практична частина. Великі форми. «Рожева пантера», «Барбі», «Вальс квітів».

6. Сценічна майстерність (18 год.)

Теоретична частина. Бесіди «Пластична виразність актора», «Зв'язок рівня пластичного розвитку актора зі ступенем його сценічної виразності».

Практична частина. Основи та компоненти пластичної виразності. Зв'язок пластики з формуванням образу персонажу.

7. Концертна діяльність (39 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з правилами користування концертними костюмами та взуттям.

Практична частина. Виступи дітей на різних заходах.

8. Етика та естетика (9 год.)

Теоретична частина. Уявлення про особистість. Самовиховання, самоаналіз, самооцінка. Аналіз власних якостей, вчинків та стосунків.

Практична частина. «9 фактів про мене», «Про мене у різних кольорах», «Учимося говорити й писати компліменти».

9. Екскурсії, конкурси, свята, виставки (6 год.)

Практична частина. Екскурсії, участь у виставках, конкурсах, святах. Відвідування краєзнавчих, природничих та історичних музеїв. Зустрічі з митцями сцени.

10. Підсумок (2 год.) Відкрите заняття для батьків. Визначення досягнень вихованців. Підведення підсумків.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

У процесі реалізації програми у вихованців мають сформуватися такі компетентності.

Пізнавальна компетентність. Вихованці мають знати і розуміти:

- правила поведінки в закладі та навчальному кабінеті;
- термінологію класичного танцю та сучасного танцю в обсязі передбаченому даним роком навчання;
- поняття: «en dehors», «en dedans», «en face»;
- поняття «координація», «сила м'язів», «танцювальний крок» та «розтяжка»;
- позиції ніг, рук в класичному та сучасному танцях;
- поняття про акробатику, основні акробатичні рухи;
- назви, особливості та правила виконання екзерсису біля станка та на середині зали з класичного та сучасного танців.

Практична компетентність. Вихованці мають вміти і застосовувати:

- методично правильно виконувати рухи передбачені програмою;
- узгоджувати опановані рухи з відповідним темпом і ритмом музики;
- виконувати вправи класичного та сучасного танців;
- виконувати акробатичні вправи з прискоренням темпу виконання, із збільшенням кількості повторів;
- виконувати складніші комбінації раніше вивчених вправ;
- виконувати танцювальні рухи та елементи відповідно до характерних особливостей музичного супроводу.

Творча компетентність. Вихованці мають вміти :

- фантазувати та імпровізувати на запропоновану тему;
- передавати музичний образ, його характер через рух, емоції;
- використовувати міміку обличчя і жести під час виконання етюдів.

Соціальна компетентність. Вихованці мають набути досвід:

- виховання дбайливого ставлення до навколишнього середовища;
- виховання дбайливого ставлення до надбань сучасної, української та класичної танцювальної культури;
- формування вміння адекватно реагувати на критику та робити правильні висновки;
- поводження у колективі, уміння співпрацювати, спілкуватися;
- дотримання правил безпеки життєдіяльності;
- поводження на сценічних майданчиках, спираючись на сценічну етику та культуру.

Основний рівень, другий рік навчання НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ з/п	Тема	Кількість годин		
		теоретичних	практичних	усього
1.	Вступ	2	-	2
2.	Класичний танець	3	33	36
3.	Сучасний танець	3	33	38
4.	Акробатика. Гімнастика	-	36	36
5.	Танцювальні етюди (номери)	-	36	36
6.	Концертна діяльність: постановочні репетиції, концертні виступи	2	34	36
7.	Сценічна майстерність	-	18	18
8.	Етика та естетика	6	-	6
9.	Екскурсії, свята, конкурси	-	6	6
10.	Підсумок	-	2	2
	Разом	18	198	216

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. Вступ (2 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з планом роботи гуртка. Організаційні питання. Правила поведінки. Техніка безпеки.

2. Класичний танець (36 год.)

Теоретична частина. Термінологія, особливості та правила виконання екзерсису біля станка та на середині залу з класичного танцю. «Passé par terre».

Практична частина. Повторення та закріплення навичок виконання екзерсису першого року навчання. Продовження роботи над постановкою рук, ніг, корпусу, голови. Повторення і подальше опанування елементарних рухів класичного екзерсису. Позиції ніг (I-V позиції). Demi-plié по I-III, V позиціях. Grand plié по I, II позиціях. Battement tendu по I-III позиціях убік, вперед, назад. Battements tendus jete по I-III позиціях убік, вперед, назад. Passé par terre по I позиції, у другому півріччі – через demi-plié у I позиції. Demi rond de jambe par terre. Sur le cou-de-pied (основне, умовне, назад). Rond de jambe par terre (en dehors, en dedans). Battement frappé вперед, убік, назад носком у підлогу. Екзерсис на середині залу. Вивчення I port de bras. Epaulement croisee, efface. Soute по I, II, V позиції. Pas de bourrée. Pas echappes в II, IV позиції. Changements de pieds. Pas assemble (убік). Tour (на місці та по діагоналі)

3. Сучасний танець (36 год.)

Теоретична частина. Місце джазового танцю в сучасній хореографії. Значення пози, жесту, міміки, пантоміми як виразних засобів у джазовому танці. Витоки та розвиток напрямку «синтез-танець». Характерні риси цього напрямку. «Jazz», «Hip-hop».

Практична частина. «Jazz»: Постановка корпусу, рук, ніг, голови. Позиції рук: I-III позиції, V позиція, VIII закрита та відкрита позиції. Позиції ніг: I вільна та пряма позиції; II вільна та пряма позиції, III відкрита позиція, IV відкрита, паралельна та широка позиції, V позиція. «Flex», «Point», «Kick». Вправи на середині залу. Contraction, release. Вправи для нахилу корпусу. Flat back. Roll. Drop. Нор. Catch step, jump. Танцювальний біг. Свінгові похитування. Танцювальні сполучення: з роботою корпусу, з роботою рук. Вправи на координацію та пластику тіла. Амплітудні випадки ногами в сучасних стилях. Оберти корпусу з рухами рук, головою з різних положень. Сучасні стрибки в повороті, з просуванням. Оберти на

колінах у різних видах. Кроси. Синкопічні рухи, сучасна пластика та координація. «Hip-hop»: Bounce, Two step, March step, Kick it, Kick and step, Criss cross, Party dance, Pass de bourree, V-step.

4. Акробатика. Гімнастика (36 год.)

Практична частина. Продовжується опанування вправ, вивчених впродовж початкового рівня навчання, але прискорюється темп виконання, збільшується кількість повторів. Додаються складніші комбінації раніше вивчених вправ. Шпагати. Затяжки (вперед, вбік). Колеса. Міст стоячи з прямими колінами. «Берізка». «Складка» (стоячи, сидячи). Перекид (уперед, назад). Стійка на руках. Стійка, перекид.

5. Танцювальні етюди (номери) (36 год.)

Практична частина. «Папуги», «Жасмін».

6. Концертна діяльність (36 год.)

Теоретична частина. Значення концертного костюму для створення сценічного образу. Робота над єдиною манерою виконання концертних номерів.

Практична частина. Виступи дітей на різних заходах.

7. Сценічна майстерність (18 год.)

Практична частина. Вправи для загального розвитку. Вправи для розминки. Ходьба на місці. Ходьба – біг, ходьба – зупинка. Ходьба на носках, підстрибування, біг, ходьба – зупинка. Випади однією ногою вперед, кроки у присіданні. Вправи «Ворона», «Декорація», вправи на увагу та координацію. Розвиток гнучкості та рухливості тіла, зміцнення м'язів тулуба. Вправи на підлозі.

8. Етика та естетика (6 год.)

Теоретична частина. Правила поведінки в громадських місцях, правила етикету в кіно, театрі, музеї. Засоби спілкування з дорослими, незнайомими та малознайомими людьми. Значення культури мови в спілкуванні, етикет телефонних розмов.

9. Екскурсії, конкурси, свята, виставки (6 год.)

Екскурсії, участь у виставках, конкурсах, святах. Відвідування краєзнавчих, природничих та історичних музеїв. Зустрічі з митцями сцени.

10. **Підсумок (2 год.)** Підведення підсумків. Відкрите заняття для батьків. Визначення досягнень вихованців.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

У процесі реалізації програми у вихованців мають сформуватися такі компетентності.

Пізнавальна компетентність. Вихованці мають знати і розуміти:

- термінологію класичного танцю та сучасного танцю в обсязі передбаченому даним роком навчання;
- поняття «інтервали», «сценічний простір», «ланцюжок», «зірочка»;
- що характер і темп музики, її зміст передаються через танцювальний рух;
- назви, особливості та правила виконання екзерсису біля станка та на середині зали з класичного та сучасного танців.

Практична компетентність. Вихованці мають вміти і застосовувати:

- методично правильно виконувати рухи передбачені програмою;
- виконувати вправи класичного та сучасного танців;
- узгоджувати опановані рухи з відповідним темпом і ритмом музики;
- передавати в рухах зміст і образи музичних творів;
- виконувати акробатичні вправи з прискоренням темпу виконання, із збільшенням кількості повторів;
- виконувати складніші комбінації раніше вивчених вправ;
- виразно, правильно і ритмічно виконувати під музичний супровід танцювальні вправи, етюди, композиції.

Творча компетентність. Вихованці мають вміти :

- створювати етюди на більш складні теми з використанням більшої кількості рухів;
- фантазувати та імпровізувати на нові ситуації;
- використовувати міміку обличчя і жести під час виконання більш складних етюдів.

Соціальна компетентність. Вихованці мають набути досвід:

- виховання дбайливого ставлення до навколишнього середовища;
- виховання дбайливого ставлення до надбань сучасної, української та класичної танцювальної культури;
- формування вміння адекватно реагувати на критику та робити правильні висновки;
- поведіння у колективі, уміння співпрацювати, спілкуватися як у парах, так і в цілому колективі;
- дотримання правил безпеки життєдіяльності;
- реалізація набутих знань і вмінь в різних творчих проектах.

Основний рівень, третій рік навчання НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ з/п	Тема	Кількість годин		
		теоретичних	практичних	усього
1.	Вступ	3	-	3
2.	Класичний танець	3	28	31
3.	Сучасний танець	3	39	42
4.	Акробатика. Гімнастика	-	36	36
5.	Танцювальні етюди (номери)	-	36	36
6.	Концертна діяльність: постановочні репетиції, концертні виступи	3	33	36
7.	Сценічна майстерність	-	18	18
8.	Етика та естетика	6	-	6
9.	Екскурсії, свята, конкурси	-	6	6
10.	Підсумок	-	2	2
	Разом	18	198	216

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. Вступ (3 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з планом роботи гуртка. Організаційні питання. Правила поведінки. Техніка безпеки.

2. Класичний танець (31 год.)

Теоретична частина. Термінологія, особливості та правила виконання екзерсису біля станка та на середині залу з класичного танцю. «Passé par terre».

Практична частина. Повторення та закріплення навичок виконання екзерсису першого-другого року навчання. Продовження роботи над постановкою рук, ніг, корпусу, голови. Повторення і подальше опанування елементарних рухів класичного екзерсису. Позиції ніг (I-V позиції). Demi-plié по I-III, V позиціях. Battement tendu з demi-plié по I і III позиціях вбік, вперед, назад. Grand plié по I, II позиціях. Battement tendu по I-III позиціях убік, вперед, назад. Battements tendus jete по I-III позиціях убік, вперед, назад. Passé par terre по I позиції, у другому півріччі – через demi-plié у I позиції. Demi rond de jambe par terre. Sur le cou-de-pied (основне, умовне, назад). Rond de jambe par terre (en dehors, en dedans). Battement frappé вперед, убік, назад носком у підлогу. Pas tombé. Екзерсис на середині залу. Вивчення I та II port de bras. Epaulement croisee, efface. Soute по I, II, V позиції. Pas de bourrée. Pas echappes в II, IV позиції. Changements de pieds. Pas assemble (убік). Удосконалення Tour (на місці та по діагоналі)

3. Сучасний танець (42 год.)

Теоретична частина. Африкансько-американське коріння джазового танцю. Розвиток африканського танцю на американському континенті початку XVI століття. Вправи на середині залу. Нор. Catch step, jump. Drop, contraction. Flat back. Arch.

Практична частина. Хіп-хоп, афро-джаз. Танцювальний біг. Свінгове похитування. Вправи для нахилу корпусу. Танцювальні сполучення. З роботою корпусу. З роботою рук. Амплітудні випади ногами в сучасних стилях. Обертання корпусу з рухами рук, головою з різних положень. Сучасні стрибки. Сучасна пластика. Координація рухів.

4. Акробатика. Гімнастика (36 год.)

Теоретична частина. Термінологія та особливості виконання вправ партерної гімнастики.

Практична частина. Шпагати. Силові вправи. Пластичні вправи. Затяжки (вперед, вбік, назад). Колеса. Міст з однієї ноги (правої, лівої). Складка (стоячи, сидячи). Перекид (вперед, назад). Віджимання. Пістолети. Стійка, міст, встати. Стійка на голові (для хлопців). Перекид вперед (з правої, лівої ноги). Стійка, перекид. Підйом розгином.

5. Танцювальні етюди (номери) (36 год.)

Практична частина. Великі форми. «Відлуння мрій», «Кольори душ», «Сила в русі».

6. Концертна діяльність (36 год.)

Теоретична частина. Значення концертного костюма для постановки номерів.

Практична частина. Виступи дітей на різних заходах.

7. Сценічна майстерність (18 год.)

Практична частина. Вправи для загального розвитку. Вправи для розминки. Ходьба на місці. Ходьба – біг, ходьба – зупинка. Ходьба на носках, підстрибування, біг, ходьба – зупинка. Випади однією ногою вперед, кроки у присіданні. Вправи «Ворона», «Декорація», вправи на увагу та координацію.

8. Етика та естетика (6 год.)

Теоретична частина. Правила поведінки в громадських місцях, правила етикету в кіно, театрі, музеї. Засоби спілкування з дорослими, незнайомими та малознайомими людьми. Значення культури мови в спілкуванні, етикет телефонних розмов.

9. Екскурсії, конкурси, свята, виставки (6 год.)

Екскурсії, участь у виставках, конкурсах, святах. Відвідування краєзнавчих, природничих та історичних музеїв. Зустрічі з митцями сцени.

10. Підсумок (2 год.) Відкрите заняття для батьків (концертний захід). Визначення досягнень вихованців. Підведення підсумків.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

У процесі реалізації програми у вихованців мають сформуватися такі компетентності.

Пізнавальна компетентність. Вихованці мають знати і розуміти:

- термінологію класичного та сучасного танців в обсязі передбаченому даним роком навчання;
- поняття «passé par terre»;

- правила виконання основних рухів класичного танцю (позиції рук, ніг; положення корпусу, голови, виворотності);
- назви опанованих рухів, мету і завдання кожного з них;
- вправи сучасного танцю, які виконуються на середині зали;
- правила виконання стійки, падінь;
- термінологію та особливості виконання вправ партерної гімнастики;
- поняття «імпровізація», «індивідуальна і колективна імпровізація», «композиція», «композиційне рішення».

Практична компетентність. Вихованці мають вміти і застосовувати:

- виконувати елементи, вільно володіти профільною термінологією, імпровізувати, використовуючи елементи сучасного танцю;
- методично правильно виконувати рухи, передбачені програмою, свідомо дотримуватись правил;
- поєднувати рухи ніг із найпростішими рухами рук;
- узгоджувати опановані рухи з характером музичного супроводу;
- виконувати танцювальні комбінації та етюди на основі вивченого матеріалу;
- виконувати акробатичні вправи з прискоренням темпу виконання, із збільшенням кількості повторів;
- виконувати складніші комбінації раніше вивчених вправ;
- працювати з реквізитом, виконувати сценічні падіння тощо;
- бути уважним і концентрованим, відтворювати задум постановника.

Творча компетентність. Вихованці мають вміти :

- створювати етюди на більш складні теми з використанням більшої кількості рухів;
- імпровізувати на задану тему з використанням великої кількості танцювальних елементів;
- використовувати міміку обличчя і жести під час виконання більш складних етюдів;
- створювати власні елементи і комбінації.

Соціальна компетентність. Вихованці мають набути досвід:

- виховання дбайливого ставлення до навколишнього середовища;
- дбайливого ставлення до надбань сучасної, української та класичної танцювальної культури;
- адекватної реакції на критику;
- поводження у колективі, уміння співпрацювати, спілкуватися як у парах, так і в цілому колективі;
- дотримання правил безпеки життєдіяльності;
- реалізація набутих знань і вмінь в різних творчих і благодійних проектах.

Основний рівень, четвертий рік навчання НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ з/п	Тема	Кількість годин		
		теоретичних	практичних	усього
1.	Вступ	3	-	3
2.	Класичний танець	3	28	31
3.	Сучасний танець	3	39	42
4.	Акробатика. Гімнастика	-	36	36
5.	Танцювальні етюди (номери)	-	36	36
6.	Концертна діяльність: постановочні репетиції, концертні виступи	3	33	36
7.	Сценічна майстерність	-	18	18
8.	Етика та естетика	6	-	6
9.	Екскурсії, свята, конкурси	-	6	6
10.	Підсумок	-	2	2
	Разом	18	198	216

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. Вступ (3 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з планом роботи гуртка. Організаційні питання. Правила поведінки. Техніка безпеки.

2. Класичний танець (31 год.)

Теоретична частина. Термінологія, послідовність рухів, особливості та правила виконання екзерсису біля станка та на середині залу з класичного танцю.

Практична частина. Розвиток стійкості в різноманітних поворотах і вправах на півпальцях. Введення напівпальців у вправи на середині. Розвиток координації рухів, пластичності рук і корпусу в *adagio*. *Battement fondu*. *Rond de jambe en l'air en dehors* і *en dedans*. *Battement frappé*. *Battement développé*. *Grand battement jeté*. Вивчення *port de bras* I, II, III позиція. *Allegro*. *Soute* по I, II, V позиції. *Pas echappes* в II, IV позиції. *Changements de pieds*. *Pas assemble* (вбік). *Tour*.

3. Сучасний танець (42 год.)

Теоретична частина. Термінологія та особливості виконання вправ різних видів сучасної хореографії. Виразні засоби джаз-модерн танцю. Витоки та розвиток напрямку «синтез-танець». Характерні риси цього напрямку. Поза «collapse», «ізоляція», «координація».

Практична частина. Вправи на середині залу. Ізоляція: голова: нахили вперед та назад, нахили вправо-вліво, повороти вправо-вліво, «Хрест», «квадрат», починати вправо, потім вліво; Плечі: підйом одного чи двох плечей вгору, рух вперед-назад, *Twist* плечей, комбінації. *Нор*. *Catch step*, *jump*. *Drop*, *contraction*. *Flat back*. *Arch*. *Body roll*. *Bounce*. *Deer body bend*. Танцювальний біг. Вправи для нахилу корпусу. Танцювальні сполучення. З роботою корпусу. З роботою рук. Амплітудні випадки ногами в сучасних стилях. Оберти корпусу з рухами рук, головою з різних положень. Сучасні стрибки в повороті, з просуванням. Оберти на колінах у різних видах. Синкопічні рухи, сучасна пластика та координація. Крос (переміщення у просторі).

4. Акробатика. Гімнастика (36 год.)

Практична частина. Шпагати. Затяжки (вперед, вбоки, назад). Пластика – різні елементи. Колеса. Міст з однієї ноги (правої, лівої). Складка (стоячи, сидячи). Перекид (вперед, назад). Віджимання. Пістолети. Стійка, міст, встати. Стійка на голові (для хлопців). Переворот вперед, назад (з правої, лівої ноги). Стійка, перекид. Підйом розгином. Змійка назад. перекид, підйом розгином. Перекид назад з прямими ногами.

5. Танцювальні етюди (номери) (36 год.)

Практична частина. Великі форми. «Квіткова мить». «Африка». «Східна фантазія».

6. Концертна діяльність (36 год.)

Теоретична частина. Значення концертного костюму для створення сценічного образу. Робота над єдиною манерою виконання концертних номерів.

Практична частина. Виступи дітей на різних заходах.

7. Сценічна майстерність (18 год.)

Теоретична частина. Розвиток гнучкості та рухливості тіла, зміцнення м'язів тулуба. Вправи на підлозі. Присідання, нахили, «пружина», «лава», «синхронне плавання». Вправи на стільці: нахили, підйоми, прогини.

8. Етика та естетика (6 год.)

Теоретична частина. Значення культури мови в спілкуванні, етикет телефонних розмов, сутність моральних взаємовідносин з сусідами, знайомими. Життя і сучасне суспільство.

9. Екскурсії, конкурси, свята, виставки (6 год.)

Екскурсії, участь у виставках, конкурсах, святах. Відвідування краєзнавчих, природничих та історичних музеїв. Зустрічі з митцями сцени.

10. Підсумок (2 год.) Відкрите заняття для батьків (Звітний концерт). Визначення досягнень вихованців. Підведення підсумків.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

У процесі реалізації програми у вихованців мають сформуватися такі компетентності.

Пізнавальна компетентність. Вихованці мають знати і розуміти:

- термінологію класичного та сучасного танців у обсязі передбаченому даним роком навчання;
- правила виконання тренувальних вправ біля станка та на середині зали;
- назви та особливості виконання основних рухів сучасного танцю.

Практична компетентність. Вихованці мають вміти і застосовувати:

- виконувати рухи передбачені програмою навчання;
- виконувати тренувальні вправи екзерсису біля станка та на середині зали;

- володіти прийомами координації, пластично і музикально поєднувати рухи в єдиний хореографічний малюнок;
- виконувати обертальні рухи, *pirouettes* з визначених програмою прийомів;
- виконувати основні рухи сучасного танцю;
- створювати танцювальні етюди в межах опанованого матеріалу, свідомо підходячи до відповідності музичного і хореографічного тексту.
- узгоджувати рухи рук, корпусу з прийомами поштовху і приземлення у вправах *allegro*;
- виконувати акробатичні вправи з прискоренням темпу виконання, із збільшенням кількості повторів;
- виконувати складніші комбінації раніше вивчених вправ;
- виконувати технічно важкі вправи.

Творча компетентність. Вихованці мають вміти :

- створювати етюди на більш складні теми з використанням більшої кількості рухів;
- фантазувати та імпровізувати на нові ситуації;
- використовувати міміку обличчя і жести під час виконання більш складних етюдів.

Соціальна компетентність. Вихованці мають набути досвід:

- виховання дбайливого ставлення до навколишнього середовища;
- виховання дбайливого ставлення до надбань сучасної, української та класичної танцювальної культури;
- формування вміння адекватно реагувати на критику та робити правильні висновки;
- поведіння у колективі, уміння співпрацювати, спілкуватися як у парах, так і в цілому колективі;
- дотримання правил безпеки життєдіяльності;
- реалізація набутих знань і вмінь в різних творчих та благодійних проектах.

Вищий рівень, перший рік навчання

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ з/п	Тема	Кількість годин		
		теоретичних	практичних	усього
1.	Вступ	3	-	3
2.	Класичний танець	3	33	36
3.	Сучасний танець	3	68	71
4.	Акробатика. Гімнастика	-	63	63
5.	Танцювальні етюди (номери)	-	64	64
6.	Концертна діяльність: постановочні репетиції, концертні виступи	6	47	53
7.	Сценічна майстерність	-	18	18
8.	Етика та естетика	6	-	6
9.	Екскурсії, свята, конкурси	-	6	6
10.	Підсумок	-	4	4
	Разом	21	303	324

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. Вступ (3 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з планом роботи гуртка. Організаційні питання. Правила поведінки. Техніка безпеки.

2. Класичний танець (36 год.)

Теоретична частина. Термінологія, послідовність рухів, особливості та правила виконання екзерсису біля станка та на середині залу з класичного танцю.

Практична частина. Технічне ускладнення вправ біля станка. Продовження роботи над розвитком координації, пластичності при переході з пози в позу в *adagio*, виразності й музикальності виконання. Екзерсис на середині залу. *Port de bras* I, II, III, IV, V. I, II, III, IV *arabesque*. *Epaulement croisee, efface*. *Temps lie'* (на 90°). *Allegro*. *Soute* по I, II, V позиції. *Pas echappes* в II, IV позиції. *Changements de pieds*. *Pas assemble* (вбік). *Jete*. *Ferme*.

3. Сучасний танець (71 год.)

Теоретична частина. Взаємозв'язок та вплив сучасної джазової музики на подальший розвиток джазового танцю. Модерн танець - причина виникнення. Перші виконавці танцю модерн. Злиття танцю модерн і джазового танцю.

Практична частина. Розігрів. Вправи біля станка. Перегини. Нахили торсу. Вправи для розігріву стопи та голени стопа. Розігрів на середині залу. Спіралі та вигини торсу. Нахили в різні боки. Вправи на напруження та розслаблення. Вправи для розігріву хребта. В партері. Вправи для хребта. Вправи стретч-характеру. Вправи для розігріву стопи та гомілковостопу. Ізоляція. Нахили голови вперед, назад, вправо, вліво. Повороти головою вправо, вліво. Рух пелвісом вперед, назад. Вправи зі сторони в сторону. Hip life – підйом стегна вгору. Позиції рук. Press position I, II, III. Jerk position. Позиції ніг I, II, III, IV, V (паралельне положення, out position, in position). Prance. Kick. Demi-ugrandplie (по паралельним та виворотним позиціях + рухи торсу: спіралі, твісти, нахили). Rond de jambe par terre. Battement frappe. Battement fondu. Grand battement. Passe. Adagio. Вправи для хребта. Спіралі. Body roll. Flat back. Table top. Deep body bend. Curve. Arch. Twist. Рівні. Стоячи. Сидячи. Лежачи. Сидячи навприсядки. Стоячи на колінах. Крос. Кроки (flat step, camel walk, latino walk). Стрибки (jump, leap, hop). Оберти (на двох ногах, на одній нозі, повороти на різні рівні, лабільні оберти). Комбінації або імпровізації. Пружинисті кроки, сучасна пластика та координація.

4. Акробатика, гімнастика (63 год.)

Практична частина. Шпагати. Затяжки (вперед, вбік, назад). Колеса. Міст з однієї ноги (правої, лівої). Складка (стоячи, сидячи). Перекид (вперед, назад). Віджимання. Пістолети. Стійка, міст, встати. Стійка на голові (для хлопців). Переверт уперед, назад (з правої, лівої ноги). Стійка, кувирок. Підйом розгином. Змійка назад, вперед. Кувирок, підйом розгином. Переверт назад з прямими ногами. Переверт назад, вихід у стійку. Рондат. Сальто вперед. Фляк.

5. Танцювальні етюди (номери) (64 год.)

Практична частина. «Чорне та біле», «Україно моя», «Аладдін»

6. Концертна діяльність: постановочні репетиції, концертні виступи (55 год.)

Теоретична частина. Концертний костюм – продовження створення сценічного образу. Застосування артистичного макіяжу для створення сценічного образу. *Практична частина.* Виступи дітей на різноманітних сценічних майданчиках. Робота

над єдиною манерою виконання концертних номерів. Постановка та вивчення концертних номерів (ансамблевих та сольних).

7. **Сценічна майстерність (18 год.)**

Практична частина. Психологічна підготовка. Вправи на зосередження: «Побажай кожному добра», «Сонце», «Підкачка». Вправи на рухому пам'ять: «Тінь», «Пройдений шлях», «Кінострічка». Вправи на ритмічність та музичність. Пластичні етюди «Рослина», «Корабель», «Дерево», «Снігова баба», «Бурулька».

8. **Етика та естетика (6 год.)**

Теоретична частина. Самопізнання, самоусвідомлення, самовдосконалення, самореалізація. Самопізнання як передмова самовиховання. Сутність самовиховання. Біопсихічні якості людини. Методи дослідження характеру особистості. Здібності і навчання. Інтелектуальне і емоційно-вольове самовиховання. Творче мислення і уява, діагностика і виховання.

9. **Екскурсії, конкурси, свята, виставки (6 год.)**

Практична частина. Екскурсії, участь у виставках, конкурсах, святах. Відвідування краєзнавчих, природничих та історичних музеїв. Зустрічі з митцями сцени.

10. **Підсумок (4 год.)**

Практична частина. Підведення підсумків. Звітні концерти. Захист індивідуальних танцювальних проектів. Підсумкові зрізи теоретичних знань.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

У процесі реалізації програми у вихованців мають сформуватися такі компетентності:

Пізнавальна компетентність. Вихованці мають знати і розуміти:

- обсяг матеріалу, опанованого за 8 років;
- про роль хореографії у житті людини, в особистому житті вихованця;
- характерні особливості танців різного походження;
- назви всіх танцювальних вправ, рухів, танців, що вивчалися.

Практична компетентність. Вихованці мають вміти і застосовувати:

- практично використовувати набуті знання в різних видах художньо-естетичної діяльності;
- виразно, ритмічно, правильно і вільно виконувати нескладні танцювальні композиції та танці;
- виконувати розминки;
- виконувати вправи на розвиток орієнтації в просторі;
- виконувати музично-ритмічні вправи;
- виконувати танці з предметами: махалками, бубнами, хлопавками;
- створювати комбінації з кількох рухів, імпровізувати;
- виконувати рухи класичного екзерсису та allegro;
- виконувати рухи та комбінації сучасного танцю;
- використовувати отримані знання в процесі вибору професії;
- виконувати акробатичні вправи з прискоренням темпу виконання, із збільшенням кількості повторів;
- виконувати складніші комбінації раніше вивчених вправ;
- створювати танцювальні етюди в межах опанованого матеріалу, свідомо підходячи до відповідності музичного і хореографічного тексту.

Творча компетентність. Вихованці мають вміти :

- створювати етюди на більш складні теми з використанням більшої кількості рухів;
- фантазувати та імпровізувати на нові ситуації;
- використовувати міміку обличчя і жести під час виконання більш складних етюдів.

Соціальна компетентність. Вихованці мають набути досвід:

- виховання дбайливого ставлення до навколишнього середовища;
- виховання дбайливого ставлення до надбань сучасної, української та класичної танцювальної культури;
- формування вміння адекватно реагувати на критику та робити правильні висновки;

- поведження у колективі, уміння співпрацювати, спілкуватися як у парах, так і в цілому колективі;
- дотримання правил безпеки життєдіяльності;
- реалізація набутих знань і вмінь в різних творчих та благодійних проектах.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Базарова Н. П. Классический танец / Н. П. Базарова. – С.Пб. : Издательство «Лань», «Издательство ПЛАНЕТА МУЗЫКИ», Серия «Мир культуры, истории и философии», 2009.– 204 с.
2. Базарова Н. П., Мей В. П. Азбука классического танца / Н. П. Базарова, В. П. Мей. – С.Пб. : Издательство «Лань»; Серия «Учебники для вузов. Специальная литература», Издание 6-е, 2010. – 272 с.
3. Коркин В.П. Акробатика: каноны терминологии / В.П. Коркин, В.И. Аракчеев. – М.: Физкультура и спорт, 1989.
4. Никитин В.Ю. Модерн-джаз танец. История. Методика. Практика / В.Ю.Никитин. – М.: Изд-во «ГИТИС», 2000. – 440 с., ил.
5. Никитин В. Ю. Модерн-джаз танец. Начало обучения. - М. : ВЦХТ, 1998. – 150 с.
6. Прибылов Г. Н. Методическое пособие по классическому танцу для педагогов-хореографов младших и средних классов / Г. Н. Прибылов. – М. : АО «Галерея», 1999. – 63 с.
7. Тарканова А.П. Танцюйте з нами / А.П. Тараканова. – Вид-во «Нова книга», 2010.
8. Цветкова Т.С. Пластика в искусстве актера / Т.С. Цветкова. – М.: Искусство, 1994.
9. Цветкова Л. Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручн. / Л. Ю. Цветкова. – 2-е вид. – К. : Альтерпрес, 2007. – 324 с. : іл.

